

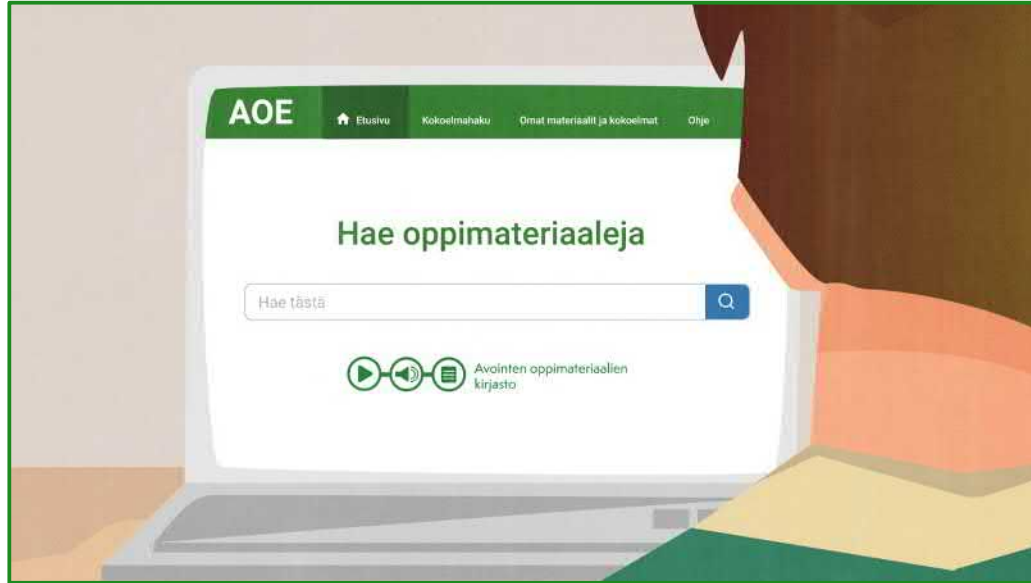
Avointen oppimateriaalien kirjasto

Avointen oppimateriaalien kirjasto (aoe.fi)

eOppimateriaaliwebinaari 12.11.

Anna Lindfors projektipäällikkö
CSC – Tieteen tietotekniikan keskus

Avointen oppimateriaalien kirjasto (aoe.fi)

Kuva ruudunkaappaus palvelun [esittelyvideosta](#), jossa opettaja hakee materiaalia palvelusta. Video on lisensoitu CC BY-ND 4.0 -lisenssillä.

Mikä?

- Digitaalinen kirjasto – löydä ja käytä avoimia oppimateriaaleja
- Julkaisualusta – jaa oppimateriaalisi muiden hyödynnettäväksi
- Alusta yhteistyölle – arvioi ja kehitä materiaaleja edelleen
- Rajapinta materiaaleille – käytä materiaaleja siellä missä työskentelet ja opit muutenkin

Kenelle?

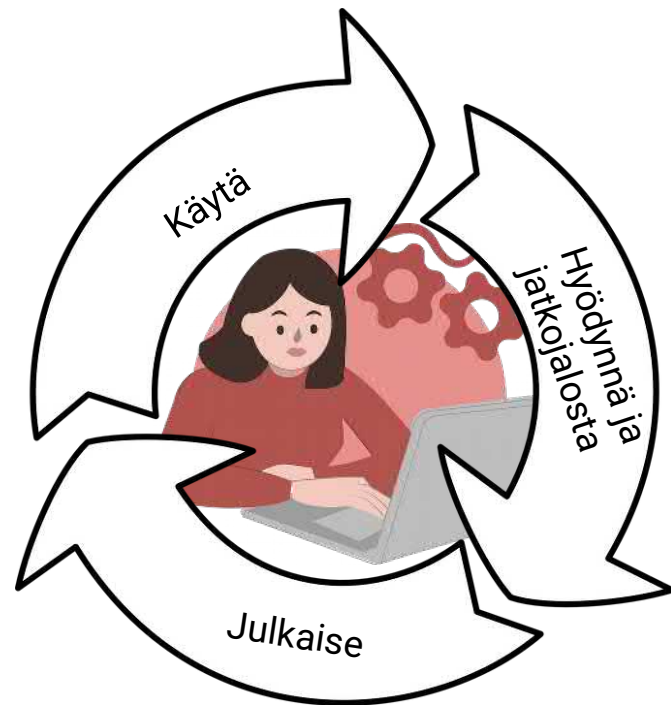
- Kaikille koulutusasteille ja jatkuvaan oppimiseen
- Oppijoille, opettajille, oman osaamisensa kehittäjille, oppimisen tukihenkilöille
- Yhteisopetukseen ja yhteistyöhön

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Avoimet oppimateriaalit

- Avoimet oppimateriaalit ovat (Unescoa mukaillen)
  - opetukseen, oppimiseen, osaamiseen, kasvatukseen tai koulutukseen kohdennettuja digitaalisia materiaaleja
  - lisensoitu avoimella lisenssillä, joka antaa muille oikeuden maksuttomaan pääsyyn, käyttöön, muokkaukseen ja uudelleen jakamiseen olemattomin tai vähin rajoituksin
    - Avointen oppimateriaalien kirjastossa käytössä yleiset Creative Commons -lisenssit
    - Lisensointi tarkoittaa tässä yhteydessä, että muille annetaan yhteismitallisella tavalla tietyt oikeudet
- Avointa oppimateriaalia tehdään niin eri hankkeissa, järjestöissä, kuin osana opetusta opettajien, opetuksen tukihenkilöiden ja oppijoiden toimesta

Käytä avoimia oppimateriaaleja

- Kirjastosta voit hakea oppimateriaaleja vapaasti ja myös suoraan tietyille koulutusasteelle, oppiaineeseen tai tyyppiin sekä rajata hakua esim. ammattitaitovaatimuksen mukaan
- Kirjastoon tallennettuja materiaaleja voit käyttää suoraan kirjastossa, upottaa omiin näkymiisi ja ladata koneellesi
  - Kirjastossa on myös linkitettyjä materiaaleja, jotka avautuvat uuteen välilehteen, sekä moodle-materiaaleja jotka voi vain ladata
- Kaikki materiaalit ovat käytössä ilman kirjautumista ja maksutta niin oppimiseen kuin opetukseen
- Tällä hetkellä ammatilliseen opetukseen on 415 oppimateriaalia ja ammatilliseen opetukseen soveltuvia oppimateriaaleja löytyy varmasti myös esim. lukio- ja korkeakoulutuksen oppimateriaaleista

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Käytä avoimia oppimateriaaleja: mutta millaisia?

- Avointen oppimateriaalien kirjasto tukee ja sieltä löytyy eri tyyppisiä video-, ääni-, kuva- ja tekstimateriaaleja sekä interaktiivisia H5P-tehtäviä ja html-sivustoja
- Yhdessä oppimateriaalissa voi olla useita eri tiedostoja, mutta jakaessa oppimateriaaleja on hyvä huomioida että pienempiä kokonaisuuksia on helpompi hyödyntää
- Esimerkkejä ammatilliseen suunnatuista materiaaleista:
  - Video: <https://aoe.fi/#/materiaali/162>
  - Interaktiivinen tehtävä: <https://aoe.fi/#/materiaali/116> ja <https://aoe.fi/#/materiaali/523>
  - Sivusto: <https://aoe.fi/#/materiaali/436>
  - Peli: <https://aoe.fi/#/materiaali/475>
  - Teksti- ja harjoitusmateriaali: <https://aoe.fi/#/materiaali/674>
  - Esitys ja sanasto: <https://aoe.fi/#/materiaali/285>
  - Linkki toisaalle: <https://aoe.fi/#/materiaali/448>

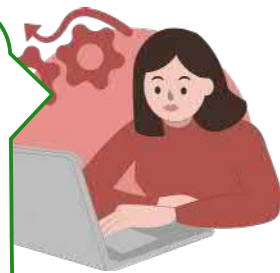
Avointen oppimateriaalien kirjasto

Hyödynnä avoimia oppimateriaaleja

- Oppimateriaaleista voi koostaa kokoelmia – suosikkilistauksia, joita voi myös julkaista muidenkin käyttöön
- Kun löydät oppimateriaalin jota käytät, vinkkaa muille miten hyödynsit materiaalia ja kerro tekijälle palautteesi arvioimalla se
- Kaikkia avoimia oppimateriaaleja voi käyttää omassa opetuksessa ja suurinta osaa (kaikkia paitsi ND-lisenssoituja) voi muokata omaan tarpeeseensa sopiviksi tai tehdä niiden pohjalta jotain uutta
  - Jos tuotat jotain omaperäistä muokkauksillasi, esim. käännät materiaalin tai sovitat sen toiseen aihepiiriin, voit tuoda muokatun version kirjastoon
    - Merkkää tällöin hyödynnetty teos -kohtaan alkuperäinen teos, jotta muut käyttäjät pääsevät myös alkuperäiseen teokseen käsiksi
    - Alkuperäistä teosta ei voi korvata kukaan muu kuin itse tekijä. Jokainen versio myös tallentuu versiohistoriaan.

Tsekkää
esimerkkikokoelma:
<https://aoe.fi#/kokoelma/7>

Kirjoita arvio
kirjautumalla
sisään ja
klikkamalla *Lisää
arvio*
oppimateriaalin
sivulta

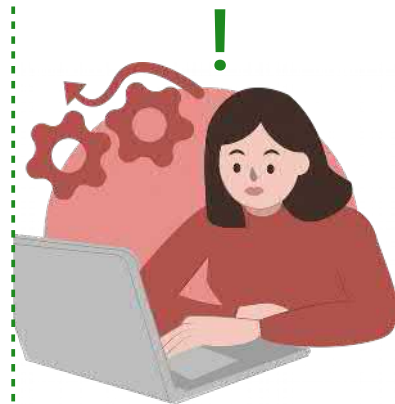

Julkaise oppimateriaalejasi avoimesti

- Voit julkaista oppimateriaalisi kirjastoon kirjautumalla suomi.fi-, mpassID- tai Haka-tunnuksilla ja hyväksymällä käyttöehdot
  - Lisää oppimateriaalin tiedostot, kerro mistä oppimateriaali kertoo ja paina lopuksi tallenna – oppimateriaalisi on nyt jaettu
- Kaikki materiaalit tulee olla CC-lisensoituja – suositelluimmat lisenssit oppimateriaaleille on CC BY ja CC BY-SA
  - Jos käytät materiaalissasi muiden avoimia materiaaleja varmista lisenssien yhteensopivuus
    - Nykkisääntö: remiksaa kaikkia paitsi ND-lisensoituja materiaaleja, käytä NC-lisensoituja materiaaleja harkiten
  - Kaikkea ei tarvitse tehdä alusta asti – hyödynnä materiaaleissa avoimia kuvia, templateja, graafeja, oppimateriaaleja jne
- Muista hyvät käytännöt
  - Vältä henkilötietojen käyttöä
  - Sovi lisensoinnista ja materiaalin tulevaisuudesta etukäteen tekijäporukan kesken
  - Muistakaa myös tekninen avoimuus ja saavutettavuus

Lisätietoa:

- Avointen oppimateriaalien kirjaston **käyttöohjeet**
- Tekijänoikeudet opetuksessa - **oppimateriaali**
- Huomioitavat asiat avoimessa julkaisussa -**suositus**
- Verkkototeutuksen laatuksiteerit - **materiaali**
- Opetuksen saavutettavuudesta - **webinaareja**

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Miksi juuri AOE - kirjaston lähtökohdat

- Yhdessä vahvempi – jatkuva oppiminen ja yhteistyön vahvistaminen
  - Kirjasto palvelee oppijoita ja opettajia kaikilla koulutusasteilla: kirjasto pysyy vaikka organisaatio, koulutusaste tai oppiaine vaihtuu
  - Synergiahyödyt: itseä kiinnostavasta aiheesta löytyy hyödynnettäviä materiaaleja omaa sen hetkistä yhteisöä laajemmin
  - Oppimateriaalit ovat käytettävissä ilman kirjautumista tai muita kynnyksiä
- Yhteentoimivuus – oppimateriaalin oppimisen ja opetuksen keskellä
  - Rajapintojen ja toiminnallisuuksien avulla kirjasto tuo oppimateriaalit sinne missä oppijat, opettajat ja oppimisen tukihenkilöt jo ovat
  - Avoimet oppimateriaalit Finnassa 12/2020
- Avoimesti avoimuutta edistäen
  - Käytämme avoimen lähdekoodin ratkaisuja, opastamme avoimuuteen ja julkaisemme omat tuotoksemme (materiaalit ja koodin) avoimesti

Finnasta löydän oppimisen ja opetuksen käyttöön laajasti erilaisia avoimia aineistoja

AOEhen voin julkaista omat oppimateriaalini, jolloin ne löytyvät Finnastakin

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Materiaalissa käytetty seuraavia kuvia:

- Taustakuva [Gerd Altmann](#) Pixabaystä, Pixabay-lisenssi
- Henkilö tietokoneella by [Carlos Insignares](#) from Pixabay

Tämä teos on lisensoitu
Creative Commons Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä

Kiitos!

Suuntaa palveluun: aoe.fi

Ota yhteyttä: oppimateriaalivaranto@csc.fi

Pysy kärryllä uusimmasta uudesta seuraamalla meitä Twitterissä [@aoe_suomi](https://twitter.com/aoe_suomi)